

Briselē, 2026. gada 27. februārī
(OR. en)

6854/26

MIGR 61
JAI 263
ASIM 15
SOC 120
EMPL 51
EDUC 67

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2026. gada 16. februāris

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre *Thérèse BLANCHET*

K-jas dok. Nr.: C(2026) 462 final

Temats: KOMISIJAS IETEIKUMS
(29.1.2026)
par talantu piesaistīšanu inovācijai

Pielikumā ir pievienots dokuments C(2026) 462 final.

Pielikumā: C(2026) 462 final

Briselē, 29.1.2026.
C(2026) 462 final

KOMISIJAS IETEIKUMS

(29.1.2026)

par talantu piesaistīšanu inovācijai

KOMISIJAS IETEIKUMS

(29.1.2026)

par talantu piesaistīšanu inovācijai

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 292. pantu,
tā kā:

- (1) Lai saglabātu Savienības ekonomikas izaugsmi, konkurētspēju un vadošo lomu tehnoloģiju jomā, ir svarīgi piesaistīt un noturēt trešo valstu valstspiederīgos ar specializētām prasmēm vai spēcīgu inovācijas potenciālu, tostarp pētniekus, studentus un absolventus zinātnes, tehnoloģijas, inženierzinātņu un matemātikas (*STEM*) jomā, augsti kvalificētus darba ņēmējus, jaunuzņēmumu dibinātājus un inovatīvus uzņēmējus.
- (2) Talantu piesaistīšana inovācijai ir īpaši nozīmīga Savienības konkurētspējai un stratēģiskajai autonomijai svarīgās nozarēs, tostarp informācijas un komunikācijas tehnoloģiju, dziļo tehnoloģiju un progresīvās inovācijas jomā, piemēram, mākslīgā intelekta ("MI"), kvantu tehnoloģiju un pusvadītāju, virtuālās pasaules, tīru un atjaunīgu tehnoloģiju (tostarp kodoltehnoloģijas), biotehnoloģijas (tostarp veselības nozares un bioekonomikas lietojumu), progresīvās ražošanas un materiālu un kibernetikas jomā.
- (3) Pastāvīgs darbaspēka un prasmju trūkums inovāciju ietilpīgās nozarēs vājina Savienības spēju sasniegt savus mērķus. Šis trūkums kopš 2015. gada ir gandrīz divkārtšojies, un tiek prognozēts, ka tas saglabāsies un vairāk nekā pusei jauno darbvietu līdz 2035. gadam būs vajadzīgi augsti kvalificēti profili. Dzimumu nelīdzsvarotība sekmē šo trūkumu, jo īpaši attiecībā uz darbaspēku zinātnē un inženierzinātnēs, kā arī uzņēmējdarbības nozarē. Trūkums atspoguļo arī šķēršļus to trešo valstu valstspiederīgo prasmju pilnīgai izmantošanai, kuri jau uzturas Savienībā, tostarp problēmas saistībā ar kvalifikācijas atzīšanu un ierobežotu piekļuvi nodarbinātībai, kas atbilst viņu profiliem. Šis trūkums nesamērīgi ietekmē mazos un vidējos uzņēmumus (MVU) un jaunuzņēmumus, un tiem ir grūti piesaistīt talantus, kas vajadzīgi, lai varētu izvērsties un konkurēt pasaules mērogā¹.
- (4) Joprojām ir būtiski mobilizēt Savienībā esošā darbaspēka potenciālu. Tomēr kvalificētu un inovatīvu personu piesaistīšana no valstīm ārpus Savienības ir nepieciešama arī tādēļ, lai nodrošinātu ilgtspējīgu talantu plūsmu, kas stiprina Savienības konkurētspēju un ļauj panākt progresu tās stratēģisko prioritāšu īstenošanā praksē. Arvien nenoteiktākā globālajā vidē Savienības atvērtība, pamattiesību ievērošana, akadēmiskā brīvība un spēcīgas demokrātiskās iestādes ir būtisks faktors tādu kvalificētu un inovatīvu cilvēku piesaistīšanai, kuri meklē stabilu un atvērtu vidi, kas ļauj viņiem brīvi dzīvot, strādāt un radīt.

¹ *Employment and Social Developments in Europe 2024 — Addressing Labour and Skills Shortages for Europe's Green and Digital Future*, Eiropas Komisija, 2024. gads.

- (5) Migrācijas un patvēruma pakta² ir atkārtoti apstiprināts, cik svarīgi ir Savienībai piesaistīt prasmes un talantus. Pēdējos gados Komisija ir nākusi klajā ar leģislatīvu, operatīvu un uz nākotni vērstu pasākumu kopumu, tostarp priekšlikumu izveidot ES Talantu fondu³, lai veicinātu darbinieku piesaistīšanu starptautiskā mērogā, un talantu partnerību izveidi, lai veicinātu strukturētas sadarbības satvarus ar partnervalstīm.
- (6) Talantu piesaistīšanas pasākumu efektīva īstenošana būtu jāatbalsta sadarbībā ar partnervalstīm, jo īpaši attiecībā uz dokumentu drošību, identitātes pārvaldību un informācijas apmaiņu, arī lai novērstu iespējamās bažas par intelektuālā darbaspēka emigrāciju. Šādas sadarbības mērķim vajadzētu būt savstarpējās uzticēšanās stiprināšanai, uzņemšanas procedūru integritātes veicināšanai un plašāku ES partnerību, tostarp talantu partnerību un iesaistes paplašināšanās un kaimiņattiecību kontekstā, papildināšanai. Šajā kontekstā Vidusjūras reģiona pakts⁴ pastiprina talantu mobilitātes nozīmi visaptverošu partnerību veidošanā, tostarp sekmējot augstāko izglītību, veicinot studentu mobilitāti un ierosinot izveidot Vidusjūras reģiona universitāti.
- (7) Paziņojumā par prasmju savienību⁵ tika izklāstīti galvenie mērķuzdevumi Savienības, valstu, reģionālā un vietējā līmenī ar mērķi piesaistīt un saglabāt prasmes no trešām valstīm, lai novērstu trūkumu un attīstītu talantus Savienībā. Tajā ir arī uzsvērts, cik svarīgi ir atbalstīt integrāciju un ģimenes dzīvi, lai piesaistītu un noturētu kvalificētus darba ņēmējus un pētniekus, tostarp nepieciešamība attīstīt pievilcīgu pētniecisko karjeru, kā to veicina Eiropas pētnieku harta.
- (8) Paziņojumā par prasmju savienību ir noteikts mērķis panākt, ka līdz 2030. gadam to izglītojamo skaits gadā, kuri no trešām valstīm ierodas Eiropas Savienībā studēt un iegūt grādu terciārā līmenī, būtu vismaz 350 000. Programma “Erasmus+” būtiski veicina prasmju savienību, tostarp ar tādām pamatiniciatīvām kā “Erasmus Mundus”, Eiropas universitāšu alianses un turpmākais kopīgais Eiropas grāds/markējums.
- (9) Gaidāmā profesionālās izglītības un apmācības (PIA) stratēģija, kura pieteikta paziņojumā par prasmju savienību, arī veicinās PIA studentu un absolventu, kuri var atbalstīt Savienības inovāciju, pievilcību.
- (10) Iniciatīva “Zinātnei izvēlies Eiropu!”⁶ popularizē Eiropu kā izcilības galamērķi starptautiskiem studentiem, pētniekiem un profesionāļiem, un ES jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu stratēģijas⁷ mērķis ir padarīt Eiropu par labāko vietu pasaulē, lai izveidotu un attīstītu globālus tehnoloģiju virzītus uzņēmumus, tostarp dziļo tehnoloģiju uzņēmumus. Šīs iniciatīvas kopā ar MI kontinenta rīcības plānu⁸ uzsver dziļo tehnoloģiju, MI, tīro tehnoloģiju, veselības aprūpes un digitālās nozares stratēģisko nozīmi Eiropas konkurētspējai un suverenitātei, kā arī nepieciešamību nodrošināt, ka ES var piesaistīt kvalificētus speciālistus, kuri virza šīs nozares uz priekšu. Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktās darbības ir svarīgs instruments starptautisko talantu piesaistīšanai un noturēšanai Eiropā, atbalstot pētnieku no visas pasaules apmācību un karjeras attīstību visos viņu karjeras posmos. Visbeidzot, ES iniciatīva “Zilais paklājs”, kas uzsākta ar ES jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu

² COM(2020) 609 final.

³ COM(2023) 716 final.

⁴ JOIN(2025) 26 final.

⁵ COM(2025) 90 final.

⁶ <https://euraxess.ec.europa.eu/jobs#choose-europe-for-science-new>.

⁷ COM(2025) 270 final.

⁸ COM(2025) 165 final.

stratēģiju, atbalstīs augsti kvalificētu un daudzveidīgu talantu piesaistīšanu un noturēšanu, galveno uzmanību pievēršot uzņēmējdarbības izglītībai, ar nodokļiem saistītiem darbinieku akciju iegādes iespēju aspektiem un pārrobežu nodarbinātībai.

- (11) Komisija piedāvā atbalstu, izmantojot pašreizējās un plānotās iniciatīvas, kuru mērķis ir stiprināt ES pievilcību talantiem, jo īpaši ar programmu “Izvēlies Eiropu” saistītās pētniecības un inovācijas darbības. Šie centieni ietvers arī finansēšanas iespējas un komunikācijas pasākumus, lai informētu talantus par nodarbinātības iespējām ES pētniecības organizācijās.
- (12) Gaidāmā Eiropas Inovācijas akta mērķis ir palielināt un paātrināt inovācijas ieviešanu un uzlabot normatīvo vidi inovatīviem uzņēmumiem, tostarp jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem. Komisijas priekšlikums par Eiropas Pētniecības telpas (EPT) aktu arī stiprinās investīcijas pētniecībā un izstrādē, saskaņos Savienības un valstu investīciju prioritātes un atbalstīs pētnieku mobilitāti uz Savienību un tās iekšienē. Komisijas rīcības plāns attiecībā uz sievietēm pētniecībā, inovācijā un jaunuzņēmumos risinās aizvien aktuālo dzimumu nevienlīdzību, kas ierobežo talantu un inovācijas potenciāla pilnīgu mobilizāciju, un tā mērķis būs līdz 2030. gadam padarīt ES par pasaulē pievilcīgāko vietu sievietēm šajās jomās.
- (13) Starptautisko talantu piesaistīšana inovācijai un konkurētspējai ir arī viens no galvenajiem mērķiem pirmajā ES vīzu politikas stratēģijā⁹, kurā izklāstīts satvars vīzu politikai, kas veicina Eiropas ilgtermiņa intereses, stiprinot drošību visā Šengenas zonā, veicinot ES labklājību un konkurētspēju un projicējot Eiropas pozīciju un noturību pasaules mērogā.
- (14) Savienībai būtu jāīsteno jau uzsāktās darbības un jāpastiprina centieni veikt papildu pasākumus, lai kļūtu par pievilcīgu galamērķi starptautiskajiem talantiem, kuru prasmes, zināšanas vai darbības var veicināt tās konkurētspēju un inovācijas ekosistēmas. Šiem pasākumiem būtu jāuzlabo piekļuve Savienības un valstu studiju, pētniecības, augsti kvalificētas nodarbinātības, jaunuzņēmumu dibinātāju un inovatīvu uzņēmēju sistēmām un to īstenošana.
- (15) Lai paātrinātu un atvieglotu starptautisko talantu uzņemšanu un palielinātu Savienības pievilcību, būtu jāizmanto Savienības tiesiskajā regulējumā paredzētā elastība. Šie pasākumi būtu jāpapildina ar operatīviem pasākumiem gan Savienības, gan valstu līmenī.
- (16) Savienības *acquis* nodrošina satvaru, kas ļauj piesaistīt un noturēt talantus no trešām valstīm. Direktīva (ES) 2016/801 (“Studentu un pētnieku direktīva”)¹⁰ saskaņo iecelšanas un uzturēšanās nosacījumus studentiem un pētniekiem, tādējādi atvieglot mobilitāti un pēcnstudiju un pētniecības iespējas; Direktīva (ES) 2021/1883 (“ES Zilās kartes direktīva”)¹¹ paredz kopīgus noteikumus par augsti kvalificētu darba ņēmēju uzņemšanu un tiesībām. Šos noteikumus papildina Padomes Direktīva 2003/86/EK

⁹ COM(2026) 43.

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/801 (2016. gada 11. maijs) par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo iecelšanu un uzturēšanos pētniecības, studiju, stažēšanās, brīvprātīga darba, skolēnu apmaiņas programmu vai izglītības projektu un viesaukles darba nolūkā (OV L 132, 21.5.2016., 21. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/801/oj>).

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2021/1883 (2021. gada 20. oktobris) par trešo valstu valstspiederīgo iecelšanas un uzturēšanās nosacījumiem augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkā un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 2009/50/EK (OV L 382, 28.10.2021., 1.-38. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2021/1883/oj>).

(“Ģimenes atkalapvienošanās direktīva”)¹², kurā paredzēti nosacījumi ģimenes atkalapvienošanai, kas ir elements, kuram ir svarīga nozīme ārvalstu talantu piesaistīšanā un noturēšanā un ilgtermiņa integrācijas veicināšanā.

- (17) Ilgstošas procedūras, grūtības talantīgiem darba ņēmējiem piekļūt konsulātiem, informācijas trūkums un sarežģītas valstu shēmas, tostarp jaunuzņēmumu dibinātājiem un inovatīviem uzņēmējiem paredzētās shēmas, joprojām mazina Savienības satvara efektivitāti un ierobežo tā pievilcību un pamanāmību pasaules līmenī. Šie šķēršļi arī mazina Savienības centienu ietekmi citās jomās, piemēram, izglītībā, pētniecībā vai inovācijā.
- (18) Lai Savienībai piesaistītu starptautiskos talantus, ir būtiski nodrošināt ātras, pārredzamas un paredzamas uzņemšanas procedūras. Var veikt konkrētas darbības, lai uzņemšanas procesus padarītu vienkāršākus un paredzamākus, saīsinātu apstrādes laiku un nodrošinātu, ka konsulārās un administratīvās sistēmas ir pienācīgi aprīkotas pieteikumu efektīvai apstrādei, vienlaikus nodrošinot aizsardzības pasākumus pret iespējamu ļaunprātīgu izmantošanu, cita starpā izmantojot Savienības finansējuma sniegto atbalstu.
- (19) Ilgtermiņa perspektīvu stiprināšana ir būtiska, lai piesaistītu un noturētu pētniekus, starptautiskos studentus, augsti kvalificētus darba ņēmējus, jaunuzņēmumu dibinātājus un inovatīvus uzņēmējus. Padomes Direktīva 2003/109/EK (“Pastāvīgo iedzīvotāju direktīva”)¹³ dod iespēju iegūt ES pastāvīgā iedzīvotāja statusu pēc piecu gadu likumīgas un nepārtrauktas uzturēšanās dalībvalstī un atbalsta ļoti mobilus talantus, piemēram, pētniekus un augsti kvalificētus darba ņēmējus. Komisijas priekšlikums¹⁴ pārstrādāt Pastāvīgo iedzīvotāju direktīvu vēl vairāk palīdzētu padarīt Savienību pievilcīgāku.
- (20) Sekmīgas piesaistīšanas un noturēšanas politikas pamatā ir arī trešo valstu valstspiederīgo kvalifikāciju atzīšanas un prasmju apstiprināšanas atvieglošana. Prasmju pārnēsamības iniciatīva, kas tiks pieņemta 2026. gadā, ļaus izpētīt, vai ir jāierosina kopīgi noteikumi par vienkāršākām procedūrām attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo kvalifikāciju un prasmju atzīšanu un apstiprināšanu.
- (21) Lai procedūras padarītu ātrākas, pārredzamākas un efektīvākas, ir būtiski uzlabot informācijas sniegšanu talantiem ārvalstīs, pastiprināt koordināciju starp izglītības iestādēm, apmācības iestādēm, pētniecības iestādēm un inovācijas dalībniekiem un nodrošināt pienācīgas administratīvās spējas.
- (22) Būtu jāsniedz mērķtiecīgi ieteikumi, lai veicinātu talantu piekļuvi Savienībai un dalībvalstīm un racionalizētu pieteikšanās procedūras, pastiprinātu pasākumus starptautisko talantu, kuri var veicināt Savienības konkurētspēju un izaugsmi, piesaistīšanai un noturēšanai, uzlabotu spējas un piekļuvi informācijai un veicinātu koordinācijas mehānismus.
- (23) Arī starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, kuri uzturas ES, vai trešo valstu valstspiederīgajiem, kuriem nepieciešama aizsardzība un kuri pārvietoti trešā valstī,

¹² Padomes Direktīva 2003/86/EK (2003. gada 22. septembris) par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanu (OV L 251, 3.10.2003., 12. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/86/oj>), savukārt Direktīvā (ES) 2016/801 (pētniekiem) un Direktīvā (ES) 2021/1883 ir paredzēti labvēlīgāki noteikumi.

¹³ Padomes Direktīva 2003/109/EK par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji (OV L 16, 23.1.2004., 44. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/109/oj>).

¹⁴ COM(2022) 650 final.

var būt Eiropas darba tirgum nepieciešamās prasmes vai spēcīgs inovācijas potenciāls. Tomēr viņi var saskarties ar īpašām problēmām iegūt uzturēšanās atļaujas studiju, pētniecības un augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkā. Tas ietver jautājumu risināšanu saistībā ar piekļuvi ārvalstu diplomu, sertifikātu un citu kvalifikāciju apliecināšanu dokumentu atzīšanas procedūrām, jo īpaši apstākļos, kad trūkst dokumentāru pierādījumu vai nav iespējams segt ar atzīšanas procedūrām saistītās izmaksas. Šajā sakarā varētu izmantot pieredzi, kas gūta, izmantojot papildu kanālus saistībā ar darbu vai izglītību, saskaņā ar Komisijas Ieteikumu par likumīgiem kanāliem aizsardzības iegūšanai ES¹⁵.

- (24) Dalībvalstu, sociālo partneru un ieinteresēto personu vidū būtu jāveicina sadarbība un informācijas apmaiņa par talantu piesaistīšanu inovācijai, tostarp izmantojot savstarpēju mācīšanos un labas prakses apmaiņu. Nolūkā radīt sinerģiju, nodrošināt koordināciju un uzraudzīt šā ieteikuma īstenošanu, būtu jāizveido platforma "Talantu piesaistīšana inovācijai", lai pulcētu ekspertus no esošajiem forumiem migrācijas, nodarbinātības, izglītības un inovācijas jomā.
- (25) Sākot ar 2026. gadu, Komisijai būtu regulāri jāizvērtē šā ieteikuma īstenošana, kā arī jānovērtē, vai ir vajadzīgi mērķorientēti tiesību aktu pielāgojumi, lai procedūras padarītu vienkāršākas un spējīgākas reaģēt uz ES mērķiem konkurētspējas un inovācijas jomā. Šajā nolūkā dalībvalstis būtu jāaicina informēt Komisiju par attiecīgajām valstu iniciatīvām, reformām, labo praksi un statistiku.
- (26) Šajā ieteikumā galvenā uzmanība būtu jāpievērš uzņemšanas un uzturēšanās regulējumam attiecībā uz uzturēšanos, kas pārsniedz 90 dienas. Dalībvalstis varētu arī nolemt piemērot šā ieteikuma pasākumus attiecīgajām to trešo valstu valstspiederīgo kategorijām, kuriem vajadzīga vīza un kuri apmeklē ES studiju, pētniecības vai uzņēmējdarbības nolūkā, attiecībā uz uzturēšanos līdz 90 dienām 180 dienu laikposmā, ar noteikumu, ka tas atbilst piemērojamajam ES tiesiskajam regulējumam par īstermiņa vīzām¹⁶.
- (27) Šis ieteikums neskar dalībvalstu kompetenci saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 79. panta 5. punktu noteikt apjomu trešo valstu valstspiederīgo uzņemšanai darba nolūkā,

IESAKA.

TALANTU PIEKĻUVES SAVIENĪBAI UN DALĪBVALSTĪM ATVIEGĻOŠANA UN PIETEIKŠANĀS PROCEDŪRU RACIONALIZĒŠANA

Pasākumi nolūkā atvieglot ilgtermiņa vīzu un uzturēšanās atļauju pieteikumu iesniegšanu un izvērtēšanu

1. Dalībvalstīm būtu jāparedz vienkāršas, ātras, pārredzamas un digitalizētas pieteikšanās procedūras, lai stimulētu augsti kvalificētus darba ņēmējus, kā arī pētniecības organizācijas, izglītības un apmācības iestādes un darba devējus izmantot starptautiskās mobilitātes iespējas.

¹⁵ Komisijas Ieteikums (ES) 2020/1364 (2020. gada 23. septembris) par likumīgiem kanāliem aizsardzības iegūšanai ES: pārmitināšanas, humanitārās uzņemšanas un citu papildu kanālu veicināšana (OV L 317, 1.10.2020., 13. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2020/1364/oj>).

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 810/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss) (OV L 243, 15.9.2009., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/810/oj>).

2. Dalībvalstīm būtu jāļauj pieteikuma iesniedzējiem iesniegt pieteikumus attālināti vai klātienē. Klātienē apmeklējumi būtu jāpieprasa tikai tad, ja tas ir absolūti nepieciešams, piemēram, lai sniegtu biometriskos datus, vai ja ir pamatotas šaubas par to, ka trešo valstu valstspiederīgie uzturēsies Savienībā nolūkos, kas nav uzņemšanas pieteikumā norādītie nolūki. Ja tiek pieprasīti pieteikumi klātienē, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka ir pieejamas pietiekamas un viegli pieejamas apmeklējumu laika nišas pieteikumu iesniegšanai, intervijām un ilgtermiņa vīzu vai uzturēšanās atļauju izņemšanai.
3. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka pasākumi, kas atvieglo pieteikumu iesniegšanu, tiek papildināti ar atbilstošiem aizsardzības pasākumiem, lai nodrošinātu, ka trešo valstu valstspiederīgie nerada draudus sabiedriskajai kārtībai, sabiedriskajai drošībai vai sabiedrības veselībai, un lai novērstu ļaunprātīgu izmantošanu un krāpšanu, pasākumi ietver uzņemošo vienību un darba devēju autentiskuma un uzticamības, apliecināto dokumentu un to pieteikuma iesniedzēju profilu, kuri vēlas veikt pētniecību, studijas vai darbu stratēģiski svarīgās jomās (piemēram, aizsardzība, kodolenerģija, izlūkošana utt.) pārbaudi. Dalībvalstīm pēc tam, kad trešo valstu valstspiederīgie ir ieceļojuši to teritorijā, būtu arī jāievieš samērīgi uzraudzības mehānismi, lai nodrošinātu, ka joprojām tiek izpildīti uzņemšanas nosacījumi, un uzraudzītu, ka nerodas jauni riski sabiedriskajai drošībai un sabiedriskajai kārtībai, jo īpaši tehnoloģiju noplūdes risks.
4. Dalībvalstīm būtu jāievieš lietotājdraudzīgas un efektīvas tiešsaistes pieteikumu sistēmas, kas garantē drošu un sadarbspējīgu¹⁷ datu apmaiņu un koordināciju starp kompetentajām valsts iestādēm, kuras iesaistītas pieteikumu apstrādē.
5. Dalībvalstis tiek mudinātas attiecīgā gadījumā apvienot un koordinēt konsulāros resursus trešās valstīs, lai risinātu problēmu saistībā ar konsulāro iestāžu ierobežotajām spējām. Šāda sadarbība varētu ietvert dalītas vai kopīgas vīzu nodaļas, mērķorientētas informācijas sniegšanu par pieteikšanās procedūrām un ilgtermiņa vīzu un uzturēšanās atļauju procedūru atvieglošanu starptautiskajiem studentiem, pētniekiem, augsti kvalificētiem darba ņēmējiem, jaunuzņēmumu dibinātājiem un inovatīviem uzņēmējiem. Šīs specializētās nodaļas varētu izveidot sadarbībā ar ES delegācijām, valstu inovācijas aģentūrām un tirdzniecības kamerām, un tajās varētu rīkot arī veicināšanas pasākumus.
6. Ja dalībvalstij nav diplomātiskās vai konsulārās pārstāvniecības trešā valstī, tai būtu jāveic vajadzīgie pasākumi, lai atvieglotu pieteikumu iesniegšanu, piemēram, izmantojot sistēmu pieteikumu iesniegšanai tiešsaistē vai pārstāvības pasākumus ar citām dalībvalstīm, kas ir pārstāvētas minētajā trešā valstī.

Pasākumi vienkāršāku uzņemšanas nosacījumu veicināšanai

7. Dalībvalstīm būtu jāizmanto pētniecības organizāciju, augstākās izglītības iestāžu un darba devēju apstiprināšanas vai atzīšanas procedūras, lai atbrīvotu pieteikuma iesniedzējus no konkrētām dokumentācijas prasībām, izmantojot iespējas, kas paredzētas Direktīvas (ES) 2016/801 9. un 15. pantā un Direktīvas (ES) 2021/1883 13. pantā. Pārredzamības labad un lai nodrošinātu, ka pieteikuma iesniedzēji ir informēti par apstiprinātajām un atzītajām pētniecības organizācijām, augstākās izglītības iestādēm un darba devējiem piešķirtajiem atvieglojumiem, dalībvalstīm

¹⁷ Dalībvalstu lietotņu sistēmu sadarbspēju var veicināt, ņemot vērā attiecīgos resursus Sadarbspējīgas Eiropas portālā.

būtu regulāri jāpublicē atjaunināti saraksti ar apstiprinātajām uzņemošajām vienībām un atbalsta struktūrām un atzītiem darba devējiem tajās pašās tīmekļa vietnēs, kurās pieteikuma iesniedzēji var atrast informāciju par ilgtermiņa vīzu un uzturēšanās atļauju procedūrām.

8. Dalībvalstīm būtu jāsamazina to dokumentu vai pierādījumu skaits, kas pieteikuma iesniedzējiem jāiesniedz, piesakoties studijām, pētniecībai vai augsti kvalificētai nodarbinātībai apstiprinātā pētniecības organizācijā, augstākās izglītības iestādē vai atzīta darba devēja labā, kā atļauts saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/801 8. panta 3. punktu un 11. panta 3. punktu un Direktīvas (ES) 2021/1883 13. panta 2. punktu. Dalībvalstīm būtu vismaz jāatbrīvo pieteikuma iesniedzēji no tādu dokumentu iesniegšanas, kurus jau ir pārbaudījusi uzņemošā vienība vai cita kompetentā iestāde, piemēram, dzīvesvietu apliecināšanu dokumentu, diplomu tulkojumu, veselības apdrošināšanas apliecinājuma, darba tirgus pārbaudi vai citu apliecināšanu dokumentu, kas iepriekš izvērtēti apstiprināšanas vai atzīšanas procesā, iesniegšanas.
9. Trešo valstu valstspiederīgie, kas ierodas Savienībā studiju, pētniecības vai augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkā, pieteikuma iesniegšanas brīdī bieži vien nezina savu turpmāko adresi, turklāt tie nevar īrēt pienācīgu mājokli bez parakstīta darba līguma un derīgas ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas. Dalībvalstīm būtu jāatturas no prasības studentiem, pētniekiem un augsti kvalificētiem darba ņēmējiem pieteikuma iesniegšanas brīdī norādīt adresi attiecīgajā dalībvalstī, tostarp pagaidu adresi, saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/801 7. panta 2. punktu un Direktīvas (ES) 2021/1883 5. panta 7. punktu.
10. Lai ES zilo karti padarītu pieejamāku inovatīviem talantiem, dalībvalstīm būtu jāapsver:
 - zemāku algas sliekšņu piemērošanu profesijām, kurās ir strukturāls darbaspēka trūkums, un augstāko izglītību nesen ieguvušām personām, nepārsniedzot Direktīvas (ES) 2021/1883 5. panta 4. punktā noteiktās robežas; un
 - attiecīgas profesionālās pieredzes pieņemšanu oficiālas kvalifikācijas vietā pieteikšanās procedūras laikā Savienības inovācijas ekosistēmas stratēģiskajās nozarēs ārpus IKT nozares, profesijas uzskaitītas Direktīvas (ES) 2021/1883 I pielikumā, saskaņā ar minētās direktīvas 2. panta 9. punkta b) apakšpunktu.

Pasākumi apstrādes laika saīsināšanai

11. Dalībvalstīm sadarbībā ar valsts iestāžu atzītiem vai apstiprinātiem inovācijas dalībniekiem (piemēram, sertificētiem inkubatoriem, paātrinātājiem, inovācijas aģentūrām, tehnoloģiju parkiem) būtu jāizveido atvieglotas vai paātrinātas procedūras jaunuzņēmumu dibinātājiem un inovatīviem uzņēmējiem ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas saņemšanai. Dalībvalstīm jo īpaši būtu jāpiemēro atvieglotas vai paātrinātas procedūras jaunuzņēmumu un MVU dibinātājiem un inovatīviem uzņēmējiem, kuri piedalās valsts vai ES atbalstītās inovācijas programmās, piemēram, "Apvārsnis Eiropa", tostarp Eiropas Inovācijas padomē, Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūtā, *EUREKA/EuroStars*, vai piedalās *InvestEU* atbalstītos projektos.
12. Dalībvalstīm pēc iespējas drīzāk būtu jāapstrādā ilgtermiņa vīzu un uzturēšanās atļauju (tostarp to atjaunošanas) pieteikumi, ko iesnieguši starptautiskie studenti, pētnieki un augsti kvalificēti darba ņēmēji *STEM* un citās ar inovāciju saistītās nozarēs, kā arī jaunuzņēmumu dibinātāji un inovatīvi uzņēmēji, un tās tiek mudinātas to darīt 30 dienu laikā no pieteikuma iesniegšanas.

13. Tāpat saskaņā ar mērķiem, kuri izklāstīti Padomes ieteikumā “Eiropa kustībā”¹⁸, dalībvalstīm pēc iespējas drīzāk būtu jāapstrādā ilgtermiņa vīzu un uzturēšanās atļauju (tostarp to atjaunošanas) pieteikumi, ko iesnieguši starptautiskie studenti un pētnieki, kuri ierodas Savienībā saskaņā ar Savienības finansētām programmām, piemēram, “Erasmus+” vai Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktajām darbībām, Eiropas Pētniecības padomes dotācijām un citām shēmām, kas paredzētas, lai piesaistītu talantīgas pētniecības un inovācijas komandas, un dalībvalstis tiek mudinātas to darīt 30 dienu laikā no pieteikuma iesniegšanas.
14. Dalībvalstīm būtu jāatturas dažādos uzņemšanas procedūras posmos pieprasīt nebūtiskus dokumentus, kas jau tika iesniegti iepriekšējā procedūras posmā, piemēram, darba līgumu kopijas, pierādījumus par izmitināšanu, diplomu oficiālus tulkojumus vai legalizācijas dokumentus, un tām būtu jārīkojas, pamatojoties uz savstarpēju uzticēšanos iesniegto dokumentu autentiskumam un pareizībai. Saskaņā ar Direktīvas 2016/801 5. panta 2. punktu dalībvalstīm būtu jāapsver iespēja pieņemt dokumentus Savienības oficiālajās valodās, kas nav to oficiālās valodas, vai vismaz angļu valodā.
15. Dalībvalstīm būtu jāļauj starptautisko studentu pieteikumu iesniedzējiem uzsākt imigrācijas procedūras pirms pilnas mācību maksas samaksas ar noteikumu, ka pierādījums par pilnas summas samaksu tiek iesniegts ne vēlāk kā ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas izsniegšanas brīdī.
16. Ja dalībvalstis izsniedz uzturēšanās atļaujas tikai savā teritorijā un pieteikuma iesniedzējiem ir vajadzīga vīza, lai ieceļotu teritorijā, dalībvalstīm vajadzīgā vīza būtu jāizsniedz pēc iespējas drīz un minētajā kopējā 30 dienu termiņā, kas ieteikts šā ieteikuma 12. un 13. punktā. Šim termiņam attiecīgā gadījumā būtu jāaptver arī laiks, kas kompetentajām iestādēm vajadzīgs, lai pārbaudītu situāciju darba tirgū.
17. Dalībvalstis tiek mudinātas nepiemērot darba tirgus pārbaudes pētniekiem un augsti kvalificētiem darba ņēmējiem, izņemot gadījumus, kad tas ir tiešām nepieciešams, un nepiemērot tās uzturēšanās atļauju atjaunošanai vai ES iekšējās mobilitātes gadījumos. Dalībvalstis tiek arī mudinātas nepiemērot darba tirgus pārbaudes profesijām, kurās ir strukturāls darbaspēka trūkums, un profesijām, kas veicina ES inovācijas ekosistēmu, tostarp ar *STEM* saistītajās nozarēs. Veicot darba tirgus pārbaudes, tām vajadzētu būt ātrām, samērīgām un pārredzamām.

NO PIESAISTĪŠANAS LĪDZ NOTURĒŠANAI, STARPTAUTISKO TALANTU SAGLABĀŠANA SAVIENĪBĀ

Pasākumi uzņēmējdarbības un ilgtermiņa nodarbinātības iespēju uzlabošanai

18. Dalībvalstīm būtu jāpalielina starptautisko studentu un pētnieku informētība par viņu iespēju uzturēties to teritorijā vismaz deviņus mēnešus pēc studiju vai pētniecības pabeigšanas darba meklēšanas vai uzņēmuma nodibināšanas nolūkā, kā paredzēts Direktīvas (ES) 2016/801 25. panta 1. punktā. Vajadzības gadījumā šo periodu varētu pagarināt, lai absolventiem un pētniekiem dotu pietiekami daudz laika atrast darbu, kas atbilst viņu prasmju līmenim, vai uzsākt uzņēmējdarbību.

¹⁸ Padomes Ieteikums (2024. gada 13. maijs) “Eiropa kustībā – mācību mobilitātes iespējas visiem” (OV C, C/2024/3364, 14.6.2024.).

19. Dalībvalstīm būtu jāizmanto Direktīvas (ES) 2021/1883 15. panta 5. punktā paredzētā iespēja atļaut ES zilās kartes turētājiem iesaistīties citās profesionālās darbībās, kas papildina viņu kā ES zilās kartes turētāju galveno darbību, neietekmējot viņu kā ES zilās kartes turētāju uzturēšanās tiesības. Šī elastība ir īpaši svarīga IKT un citās inovācijas virzītās nozarēs, kur tā varētu mudināt augsti kvalificētus darba ņēmējus izmēģināt un izstrādāt uzņēmējdarbības projektus, vienlaikus saglabājot savu galveno darbību ES zilās kartes turētāja statusā.

Pasākumi talantu noturēšanai

20. Dalībvalstīm būtu jāatvieglo starptautisko studentu, pētnieku, augsti kvalificētu darba ņēmēju, jaunuzņēmumu dibinātāju un inovatīvu uzņēmēju piekļuve attiecīgajiem valsts un ES līmeņa atbalsta pakalpojumiem un tīkliem, lai palīdzētu viņiem apmesties uz dzīvi un veikt profesionālo darbību ES. *EURAXESS* jau ir kontaktpunkts pētniekiem. Turpmāks atbalsts inovācijai varētu ietvert:
- informāciju par uzņēmējdarbības paātrināšanas un mentorēšanas programmām jaunuzņēmumu dibinātājiem un inovatīviem uzņēmējiem;
 - karjeras attīstību, tostarp darba meklēšanas un darbā iekārtošanas pakalpojumus starptautiskajiem absolventiem un akadēmisko aprindu pārstāvjiem;
 - uzņēmējdarbības izglītības veicināšanu, kā arī speciālistu prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas iniciatīvas;
 - atbalstu izmitināšanas vietu atrašanai, informāciju par nekustamā īpašuma īri, sadarbību ar mājokļu nodrošinātājiem un vietējām pārvaldes iestādēm;
 - atbalstu valodu prasmju apgūšanai vai uzlabošanai;
 - palīdzību administratīvo formalitāšu kārtošānā, tostarp attiecībā uz vietējo reģistrāciju, nodokļiem, piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem un sociālo nodrošinājumu;
 - atbalstu laulātājiem vai partneriem attiecībā uz darba meklēšanu vai uzņēmuma izveidi, tostarp valodu apmācību;
 - atbalstu, lai atvieglotu bērnu aprūpi un bērnu uzņemšanu skolā no agrīna vecuma un visa gada garumā, kā arī lai nodrošinātu, ka iepriekšējās studijas tiek pienācīgi atzītas par līdzvērtīgām.
21. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka atbilstīgie pētnieki, augsti kvalificēti darba ņēmēji, jaunuzņēmumu dibinātāji un inovatīvi uzņēmēji var efektīvi piekļūt ES pastāvīgā iedzīvotāja statusam. Lai to panāktu, dalībvalstīm būtu jāsniedz skaidra informācija par atbilstības nosacījumiem, procedūrām un ar tiem saistītajām tiesībām un būtu jāveicina koordinācija starp vietējām iestādēm, uzņēmējām vienībām un atbalsta struktūrām nolūkā pārbaudīt uzturēšanās periodus un integrācijas nosacījumus.
22. Dalībvalstīm būtu jāatvieglo ES zilās kartes turētāju piekļuve ES pastāvīgā iedzīvotāja statusam, kā paredzēts Direktīvas (ES) 2021/1883 18. panta 2. punktā, ļaujot summēt uzturēšanās periodus dažādās dalībvalstīs. Tām būtu arī jāatvieglo piekļuve ES pastāvīgā iedzīvotāja statusam bijušajiem starptautiskajiem studentiem, kuri paliek ES pēc mācību pabeigšanas un pēc darba atrašanas. Minētajos gadījumos, kā paredzēts Padomes Direktīvas 2003/109/EK 4. panta 2. punktā, dalībvalstis tiek mudinātas, aprēķinot piecu gadu periodu, kas nepieciešams ES pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai, ņemt vērā pusi no uzturēšanās periodiem studiju nolūkā.

23. Saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/801 26. panta 4. punktu un Direktīvas (ES) 2021/1883 17. panta 4. punktu dalībvalstīm būtu jāpiemēro tas pats 30 dienu apstrādes laiks, kas paredzēts 12. un 13. punktā, attiecībā uz pētnieku un augsti kvalificētu darba ņēmēju pavadošajiem ģimenes locekļiem, kuri var pieteikties uzturēšanās atļaujai vienlaikus ar pētnieku vai augsti kvalificētu darba ņēmēju. Pētnieki un augsti kvalificēti darba ņēmēji būtu jāinformē par šo iespēju, kā arī par ģimenes locekļu tiesībām piekļūt darba tirgum, veselības aprūpes pakalpojumiem, izglītībai un profesionālajai apmācībai.

Pasākumi ES iekšējās mobilitātes veicināšanai

24. Dalībvalstīm būtu jāinformē pieteikuma iesniedzēji par ES iekšējās mobilitātes iespēju starptautiskajiem studentiem, pētniekiem un ES zilās kartes turētājiem. Dalībvalstīm būtu arī jānodrošina, ka attiecīgās valsts iestādes un pētniecības un izglītības iestādes ir informētas par ES iekšējās mobilitātes noteikumiem.
25. Dalībvalstīm būtu jāizmanto Direktīvas (ES) 2016/801 27.–31. pantā un Direktīvas (ES) 2021/1883 20., 21. un 22. pantā paredzētā elastība, lai vienkāršotu un racionalizētu procedūras attiecībā uz mobilitāti ES iekšienē. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāapsver iespēja:
- atļaut starptautisko studentu mobilitāti, neprasot studentam vai augstākās izglītības iestādēm informēt abu dalībvalstu kompetentās iestādes¹⁹;
 - atļaut pētnieku (un viņu ģimenes locekļu) īstermiņa mobilitāti, neprasot pētniekam un pētniecības organizācijai informēt kompetentās iestādes, kā paredzēts Direktīvas (ES) 2016/801 28. un 30. pantā;
 - atļaut ES zilās kartes turētājiem veikt saimniecisko darbību īstermiņa ES iekšējās mobilitātes ietvaros papildus darbībām, kas uzskaitītas Direktīvas (ES) 2021/1883 2. panta 13. punktā, piemēram, piedalīties inovācijas projektos, mentorēšanas vai zināšanu apmaiņas darbībās, uzņēmējdarbības pasākumos (piemēram, jaunuzņēmumu inkubatoros, paātrināšanas programmās, inovatīva uzņēmuma izveidē vai dalībā tajā) un pagaidu mācīšanas vai pētniecības norīkojumos universitātēs vai pētniecības organizācijās. Šādu darbību saraksts būtu regulāri jāatjaunina un jādara pieejams saskaņā ar Direktīvas (ES) 2021/1883 24. panta 1. punkta otrās daļas a) apakšpunktu;
 - izmantot vienkāršoto paziņošanas procedūru attiecībā uz pētnieku un viņu ģimenes locekļu ilgtermiņa mobilitāti, kā paredzēts Direktīvas (ES) 2016/801 29. panta 1. punkta a) apakšpunktā un 30. panta 2. punktā, nevis procedūru, saskaņā ar kuru nepieciešams jauns pieteikums;
 - prasības attiecībā uz starptautisko studentu, pētnieku un ES zilās kartes turētāju un viņu ģimenes locekļu mobilitātei ES iekšienē nepieciešamo dokumentāciju samazināt līdz būtiskiem elementiem, piemēram, derīgu ceļošanas dokumentu un atļauju, ko izdevusi pirmā dalībvalsts. Citus dokumentus, piemēram, apliecinājumu par veselības apdrošināšanu, līdzekļiem vai adresi, nevajadzētu pieprasīt atkārtoti, ja vien tas nav absolūti nepieciešams. Dokumenti būtu jāpieņem angļu valodā.

¹⁹ Direktīvas (ES) 2016/801 31. panta 2. punktā ir noteikts, ka otrā dalībvalsts (kurā studenti plāno veikt daļu no savām studijām) var fakultatīvi pieprasīt paziņošanas procedūru attiecībā uz studentu mobilitāti.

SPĒJU UN PIEKĻUVES INFORMĀCIJAI UZLABOŠANA, KOORDINĀCIJAS MEHĀNISMU VEICINĀŠANA

Pasākumi administratīvās spējas stiprināšanai

26. Dalībvalstīm būtu jānodrošina savām kompetentajām iestādēm, tostarp diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām, atbilstoši cilvēkresursi un finanšu resursi, lai tās varētu efektīvi apstrādāt pieteikumus, jo īpaši vietās, kurās tiek saņemts liels pieteikumu skaits, un sezonāli noslogotākajos periodos (piemēram, mēnešos pirms akadēmiskā gada sākuma).
27. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka attiecīgie darbinieki, jo īpaši konsulārie darbinieki, saņem regulāru un visaptverošu apmācību par pieteikumu un attiecīgās dokumentācijas izvērtēšanu, un jākonsultē pieteikuma iesniedzēji, lai nodrošinātu savlaicīgu un pilnīgu pieteikumu iesniegšanu.
28. Dalībvalstis tiek mudinātas izmantot pieejamos Savienības instrumentus, jo īpaši Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu (*AMIF*) spēju veidošanas, darbinieku skaita palielināšanas un apmācības atbalstam, kā arī tehniskā atbalsta instrumentu (*TAI*), lai atbalstītu to centienus izstrādāt, īstenot un izvērtēt strukturālās reformas, kas vajadzīgas migrācijas pārvaldības spējas un starpnozaru koordinācijas uzlabošanai, un pētniecības programmu “Apvārsnis Eiropa” attiecīgo pierādījumu un datu vākšanas atbalstam²⁰.

Pasākumi piekļuves informācijai uzlabošanai

29. Dalībvalstīm būtu jāsniedz skaidra informācija par ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieteikumam nepieciešamajiem dokumentiem, tostarp pieņemamu pierādījumu piemēri attiecībā uz tādām prasībām kā “pietiekami līdzekļi”, kā arī par vīzas un uzturēšanās atļaujas pieteikuma procedūras grafiku.
30. Lai trešo valstu talantiem atvieglotu piekļuvi informācijai, dalībvalstīm būtu jāizmanto un jāpopularizē esošie valsts un ES mēroga rīki un iniciatīvas, piemēram, ES Imigrācijas portāls, Eiropas Jaunuzņēmumu valstu alianses Iespēju centrs jaunuzņēmumu dibinātājiem un *EURAXESS* portāli un portāls “Izvēlies Eiropu” pētniekiem. Izstrādājot un attīstot ES Talantu fondu, Komisija centīsies panākt konvergenci starp esošajiem ES līmeņa rīkiem un iniciatīvām, lai veicinātu sinerģiju un vienkāršošanu.
31. Attiecībā uz pienākumu nodrošināt studentiem, pētniekiem un augsti kvalificētiem darba ņēmējiem viegli pieejamu informāciju par uzņemšanas nosacījumiem un tiesībām, kā noteikts Direktīvas (ES) 2016/801 35. pantā un Direktīvas (ES) 2021/1883 24. pantā, dalībvalstis tiek mudinātas izmantot centralizētus tiešsaistes portālus ar vienotu kontaktpunktu, kuri pieejami arī mobilajās lietotnēs un kuriem ir daudzvalodu saturs, bieži uzdoti jautājumi, sarunboti vai palīdzības tālruņi. Šajos portālos būtu jāpiedāvā interaktīvi norādījumi par pieteikumu sagatavošanu un praktiskiem aspektiem, kas saistīti ar uzturēšanos dalībvalstī, piemēram, mājokli, veselības aprūpi, banku darbību un nodokļiem. Valstu iestāžu un inovācijas dalībnieku aktīva līdzdalība ir būtiska, lai informācija būtu precīza, visaptveroša un atjaunināta. Trešo valstu valstspiederīgajiem vajadzētu būt arī iespējai tieši pieteikties ilgtermiņa vīzai vai uzturēšanās atļaujai tajā pašā tiešsaistes platformā.

²⁰ Sk. programmas “Apvārsnis Eiropa” pētniecības projektus, kas finansēti tematiskajā blokā *HORIZON-CL2-2023-transformations-01-03 (Inovatīvas pieejas talantu partnerībā)*.

32. Dalībvalstis tiek mudinātas sadarboties ar partnervalstīm attiecībā uz pasākumiem, kuru mērķis ir stiprināt dokumentu drošību, identitātes pārvaldību un informācijas apmaiņu, kā arī kļiedēt iespējamās bažas par intelektuālā darbaspēka emigrāciju. Šī sadarbība var palīdzēt stiprināt savstarpēju uzticēšanos un uzņemšanas procedūru integritāti, papildinot iniciatīvas ES visaptverošo partnerību, talantu partnerību un sadarbības ar paplašināšanās un kaimiņattiecību partneriem ietvaros.

Koordinācijas stiprināšanas pasākumi

33. Dalībvalstīm būtu jānodrošina efektīva koordinācija, saziņa un informācijas apmaiņa starp imigrācijas un nodarbinātības iestādēm, no vienas puses, un uzņēmējām vienībām un atbalsta struktūrām, jo īpaši pētniecības organizācijām un augstākās izglītības iestādēm, jaunuzņēmumu paātrinātājiem un inkubatoriem, inovācijas aģentūrām un tirdzniecības kamerām, no otras puses. Kompetentajām iestādēm būtu jāizraugās kontaktpunkti, lai veicinātu tiešu un drošu informācijas apmaiņu ar uzņēmējām vienībām un atbalsta struktūrām.
34. Dalībvalstīm būtu jāveicina pasākumi, saskaņā ar kuriem uzņēmējas vienības un atbalsta struktūras var palīdzēt pieteikuma iesniedzējiem pieteikumu iesniegšanas procesā, lai nodrošinātu, ka pieteikumi pirms to nosūtīšanas imigrācijas iestādēm ir pilnīgi.
35. Dalībvalstīm būtu jāinformē uzņēmējas vienības un atbalsta struktūras par vidējo apstrādes laiku, lai vajadzīgos dokumentus (piemēram, vienošanos par uzņemšanu, apliecinājumu par uzņemšanu augstskolā) varētu iesniegt savlaicīgi un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā 90 dienas pirms pētniecības projekta vai akadēmiskā gada sākuma. Lai novērstu administratīvu kavēšanos un nodrošinātu savlaicīgu uzņemšanu, būtu jāizveido tieši informācijas kanāli, kas ļautu paziņot imigrācijas iestādēm par starptautisko studentu novēlotu uzņemšanu vai izmaiņām uzņemšanas datumos.
36. Dalībvalstīm par prioritāti būtu jānosaka novēloti uzņemšanas pieprasījumi, lai dotu iespēju starptautiskajiem studentiem ceļot pirms akadēmiskā gada sākuma un ļautu savlaicīgi iesniegt ilgtermiņa vīzas un uzturēšanās atļaujas pieteikumus ar mērķi novērst sezonālos maksimumus un atvieglot konsulāro dienestu darbu.

Komisijas atbalsts un pārvaldība

37. Dalībvalstis tiek mudinātas sadarboties un apmainīties ar informāciju, tostarp ar sociālajiem partneriem un citām ieinteresētajām personām, par pasākumiem talantu piesaistīšanai inovācijai, tostarp izmantojot savstarpēju mācīšanos un labas prakses apmaiņu. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāsniedz ieguldījums platformā "Talantu piesaistīšana inovācijai", kurā Komisija pulcēs migrācijas, nodarbinātības, izglītības un inovācijas jomas ekspertus no esošajiem forumiem, piemēram, kontaktgrupas likumīgās migrācijas jautājumos, darbaspēka migrācijas platformas, augstākās izglītības darba grupas un Eiropas Inovācijas padomes, nolūkā radīt sinerģiju, nodrošināt koordināciju starp publiskajām iestādēm un ieinteresētajām personām un uzraudzīt ieteikuma īstenošanu.
38. Lai atbalstītu šā ieteikuma uzraudzību un talantu piesaistīšanu inovācijai, dalībvalstīm būtu jāinformē Komisija par attiecīgajām valstu iniciatīvām, reformām, labo praksi un statistiku, ko Komisija izvērtēs 2026. gadā un regulāri pēc tam, arī ņemot vērā iespējamus mērķorientētus tiesību aktu pielāgojumus, kuri var būt vajadzīgi nolūkā procedūras padarīt vienkāršākas un spējīgākas reaģēt uz ES mērķiem konkurētspējas un inovācijas jomā.

Briselē, 29.1.2026

Komisijas vārdā —

Magnus BRUNNER

Komisijas loceklis

APSTIPRINĀTA KOPIJA
Generālsekretāra vārdā –

Martine DEPRez
Direktors
Lēmumu pieņemšana un koleģialitāte
EIROPAS KOMISIJA